

СЕЛСКОСТОПАНСКА АКАДЕМИЯ

ИНСТИТУТ ПО ПЛАНИНСКО ЖИВОТНОВЪДСТВО И ЗЕМЕДЕЛИЕ - ТРОЯН

Троян 5600, ул. "Васил Левски" 281, тел: 0670/62802, факс: 0670/53032, rimsa@mail.bg; www.rimsa.eu

СТАНОВИЩЕ на ИПЖЗ – Троян относно развитието на козевъдството

Козевъдството в България се е развивало изключително в частния сектор, като през различните етапи на развитието на страната броят на козите майки варира значително.

През 1911 год. в България е имало 1465000 кози. След 1944 год. поради погрешно становище, че козите унищожават горите, броят им намалява през 1975 год. до 300000, което обаче не довежда до увеличаване на горските площи.

След направените промени през 1990 год., броят им се увеличава до 1048000 през 2000 год. За съжаление липсата на адекватна политика в областта на животновъдството, в частност и в козевъдството, не се стимулира развитието на въдството и поголовието започна да намалява и понастоящем в страната има 290,6 хиляди кози.

Козите в България се отглеждат в 74330 стопанства, като най-голям дял имат стопанствата отглеждаци до 9 кози. През последните години се наблюдава логична тенденция за намаляване на стопанствата отглеждаци до 9 кози, поради намаляването на селското население и съответно увеличаване на стопанствата с над 50 кози. Стопанствата с над 50 кози майки нарастват от 679 през 2011 год. на 764 през 2012 год., където вече можем да говорим за семеен бизнес или по-големи козеферми с повече заети в това производство.

Понастоящем под селекционен контрол са 8694 кози от две Асоциации - Асоциация за опазване и развъждане на местна и дългокосместа коза и Асоциация за развъждане на млечни породи кози. Наложително е да се

увеличи броят на контролираните животни и разшири племенната база за производство на женски ярета и мъжки разплодници от наличните в страната млечни породи кози.

Основна и най-разпространена културна порода кози у нас е Българската бяла млечна порода. Тя ще играе важна роля за подобряване на продуктивността на козите, предимно в равнинните райони. Основна порода подобрителка в предпланинските и планински райони ще бъде Тогенбургската порода. За равнинните райони на страната, както и за създаване на промишлени козеферми за целогодишно производство на козе мляко, наред с Българската бяла млечна и Тогенбургската коза значение за козевъдството ще има и Англонубийската порода. Характерно за нея е високото качество на млякото за производство на сирене и липса на специфична миризма.

Чрез подобряване на породността на козите, повишаване на средната продуктивност и чрез интензификация на отглеждането им, се очаква ежегодно увеличаване на производството на козе мляко средно от коза майка.

Предложения за бъдещо развитие

1. МЗХ да разработи и предложи на НС проектозакон за развитие на предпланинските и планински райони на страната и ролята на овцевъдството и козевъдството.

2. На собственици, желаещи да отглеждат над 100 овце и кози в планинските и предпланинските и някои гранични райони, да се дават ниски арендни вноски, ливади и пасища от държавния или общински фондове.

3. Да се възстанови племенната структура, в която да се диференцират трите части на популацията и се даде заслуженото място на елитната част в сравнение с репродуктивната и стоковата.

4. Незабавно да се даде ход на Наредба No 26 на МЗХ за директните доставки.

5. МЗХ да организира съвместно с Университетите, ССА, Асоциациите

и други държавни институции разработването и разпространението на научни продукти, свързани с усъвършенстването на породите овце и кози, с технологии за тяхното отглеждане и преработка на продуктите, получавани от тях.